

Dubrovniški arhiv je v okviru proslave svojega jubileja pripravil v svoji zgradbi — palači Sponza, razstavo "Dubrovnik skozi stoletja", na kateri je predstavil nekaj vsebinsko najpomembnejših in oblikovno zanimivih listin iz svoje bogate zakladnice arhivskega gradiva.

Marjeta Adamič

POROČILO O ARHIVSKEM POSVETOVANJU V OPATIJI

V Opatiji je bilo 6., 7. in 8. decembra 1978 posvetovanje o arhivskem gradivu o Istri, Reki, Hrvatskem Primorju, otokih in Gorskem Kotorju. Organizatorji so bili: Društvo arhivskih delavcev Hrvatske ter arhivskih delavcev občinske skupnosti Reka in reško zgodovinsko društvo. Posvetovanje je imelo dvojen namen, poudariti 35. obletnico priključitve Istre, Reke, Zadra in otokov Hrvatski in Jugoslaviji, 50. letnico delovanja zgodovinskega arhiva na Reki ter 20. obletnico obstoja zgodovinskega arhiva v Pazinu in drugič, prikazati koliko gradiva oz. dokumentov, ki se nanašajo na omenjene kraje in področja, je ohranjenih.

Posvetovanje se je odvijalo po programu; prvi dan je bilo kar deset referatov, drugi dan pa nekaj manj, ker pet referentov ni pravočasno poslalo svojih prispevkov.

Prvi dan smo poslušali tri prispevke iz reških arhivskih ustanov (dr. Bernard Stulli: Razvoj arhivske dejavnosti na področju Istre, Reke, Hrvatskega Primorja, otokov in Gorskega Kotorja; Ljubomir Perović: Razvoj in perspektive zgodovinskega arhiva Reke; Nikola Crnković in sodelavci: Arhivski fondi in zbirke na področju zgodovinskega arhiva na Reki), dva prispevka iz Pazinskega arhiva (Dražan Vlahov: Razvoj in perspektive zgodovinskega arhiva Pazin; Jakov Jelinčić: Arhivski fondi in zbirke na področju zgodovinskega arhiva Pazin). O arhivskem gradivu, ki se nanaša na Istro, Reko, Hrvatsko Primorje, otoke in Gorski Kotor so poročali: Miljenko Pandžić — Josipa Paver (za arhiv Hrvatske), Antun Giron — Liljana Modrić (za Inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Zagrebu), Vera Hofman (za Arhiv JAZU), dr. Šime Jurić (za Narodno in univerzitetno knjižnico v Zagrebu), Ema Umek (za Arhiv SRS v Ljubljani) ter Marjeta Adamič (za Arhiv IZDG v Ljubljani).

Naslednji dan so se zvrstili referati o arhivskem gradivu, ki se nanaša na Istro, Reko, Hrvatsko Primorje, otoke in Gorski Kotor, pa se hrani v Zgodovinskem arhivu v Splitu (Danica Božič) in zgodovinskem arhivu v Zadru (dr. Šime Peričić) ter prispevki, ki so nam podali dober pregled tovrstnega gradiva, ki se nahaja v tujih arhivih: dr. Danilo Klen in Ivan Grah za arhive Trsta, Benetk, Rima ter Vatikana.

Predvideno je, da bodo vsi referati izšli v posebni številki Arhivista.

Iz referatov lahko zaključimo, da je za omenjeno področje ohranjeno precej gradiva v posameznih arhivih doma in na tujem.

Na sploh pa je bila udeležba posvetovanja skromna, morda zaradi pravkar zaključene srečanja v Dubrovniku ob 700. obletnici dubrovniškega arhiva in arhivske službe na jugoslovanskih tleh, morda pa tudi zaradi tega, ker so prireditelji izbrali prav december, ko se nakopičijo obveznosti ob koncu leta.

Naslednji dan, 8. decembra smo posvetovanje zaključili z zanimivo ekskurzijo po istrskih vaseh v smeri: predor skozi Učko-Buzet—Motovun. Strokovni vodič je bil dr. Branko Fujčić, ki nam je pojasnjeval politično, gospodarsko in kulturno zgodovino istr-

skih vasi. Videli smo Sušnjevico, Vranje, Boljun, Lipoglav, Roč in Hum, kjer smo si lahko ogledali ne povsem ohranjene, a še vedno lepe freske. Zanimiv je bil tudi ogled predora skozi Učko.

Nada Kobal

ZNANSTVENI POSVETOVANJI "DJURO DJAKOVIČ, ŽIVOT I DJELO" TER
"DJURO DJAKOVIČ IN NIKOLA HEČIMOVIČ OB PETDESETLETNICI NJUNE SMRTI"

Ob petdesetletnici smrti Djure Djakovića in Nikole Hećimovića ter šestdesetletnici KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov, sta "Zajednica inštitucija za izučavanje novije historije naroda i narodnosti Jugoslavije" in "Historijski institut Slavonije i Baranje, Slavonski Brod", 24. in 25. aprila 1979 v Slavonskem Brodu organizirala znanstveno posvetovanje na temo Djuro Djaković, življenje in delo. Na posvetovanju je z referati sodelovalo sedemnajst zgodovinarjev iz vse Jugoslavije, ki so do potankosti osvetlili Djakovićevo delovanje na vseh področjih razrednega boja.

Prvi je na posvetovanju nastopil dr. Ibrahim Karabegović, ki je v svojem referatu "Aktivnost Djure Djakovića u Bosni i Hercegovini do njegovog hapšenja 1921. g.", podal pregled začetnega delovanja Djure Djakovića v Bosni in Hercegovini od vstopa v socialno demokracijo leta 1909 do leta 1920, ko je bil v sarajevskem volilnem okrožju izvoljen za komunističnega poslanca v ustavodajni skupščini. Referent je opozoril, da je bil Djaković, tudi potem, ko je zapustil Sarajevo, v tesnih zvezah z delavskim gibanjem v Bosni in Hercegovini.

Naslednji referent mr. Uroš Nedimović je v referatu "Uloga Djure Djakovića u jačanju revolucionarnog radničkog pokreta u Bosni i Hercegovini 1921—1923 godine", obravnaval Djakovićevo aktivnost v času delovanja ustavodajne skupščine, ki je bila zelo intenzivna ter ni prenehala tudi po prepovedi delovanja KPJ. Nedimović je Djakovića označil kot tribuna delavskega razreda, saj si je ta izredno prizadeval za izboljšanje položaja delavskega razreda.

Mr. Rafael Brčić se je osredotočil na Djakovićevo delovanje v tobačni tovarni v Sarajevu, ki je sovpadalo s propadom Avstro-Ogrske in ustanovitvijo kraljevine SHS. Brčić je opozoril, da je Djaković tedaj zelo ostro nastopil proti novemu režimu in javno izrazil nezadovoljstvo nad njim. To je bil tudi Djakovićevo prvi javni nastop.

Dr. Miroslav Nikolić je v referatu "Rad i uloga Djure Djakovića na stvaranju ilegalne KPJ (1921—1923)", na kratko obnovil tisto obdobje Djakovićevega dela v Sarajevu, ko ga je sarajevski proletariat izvolil za komunističnega poslanca v ustavodajni skupščini, predvsem pa poudaril Djakovićevo vlogo pri ustanavljanju ilegalne KPJ, tj. njegovo aktivnost v osrednjem vodstvu KPJ v tistem času. Omenil je tudi, da je bil Djaković eden izmed 14 delegatov KPJ na III. kongresu Kominterne v Moskvi poleti leta 1921.

Dr. Milica Milenković, ki je nastopila s temo "Djuro Djaković u borbi za sprevedenje politike KPJ u sindikatima (1919—1929)", je najprej analizirala negativni vpliv, ki so ga imele frakcijske borbe za tedanje jugoslovansko sindikalno gibanje.